

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnishvu prejemam:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5 50
na mesec	1 90

Dopisi naj o frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, (I. nadstropje na levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne številke in praznika.

Inserati veljajo: petostopna petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plačena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6 50
na mesec	2 30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	14—
četrt leta	7 00
na mesec	2 30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu: Knafljova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 85.

Vabilo

na

občni zbor

političnega društva „Vožnik“,

ki bode

v soboto, 30. t. m. ob 7. uri zvečer
pri „Moharju“ v Šiški.

Po občnem zboru se vrši istotam
ob 8. uri

shod

Na shodu poročata deželni odbor
dr. Ivan Tavčar in državni poslanec
župan Ivan Erihar.

Radi važnosti prosim zanesljivo
udeležbe

odbor društva „Vožnik“.

Odreti se ne damo!

»In vselej, kadar bomo prišli
skupaj, bomo peli našo himno:
»Odreti se ne damo!« — S temi, za
današnji čas najprimernejšimi besedami
je zaključil predsednik zborovanja
»Naprednega gospodarskega
društva za šentjakovski okraj«. Te-
sko je najti primernejših, saj so bile
izrečene prav po duši nam zboroval-
cem, in prepričani smo, da bodo od-
mevale, če ne ravno iz vsakeh ust,
pač pa gotovo iz vsakega žepa ljubljanskih
davkoplačevalcev. Odreti
se ne damo!

»Napredno gospodarsko društvo
za šentjakovski okraj« je sklicalo na
sinoči javno društveno zborovanje,
da tako da svojim članom in sploh
prebivalstvu šentjakob. okraja pri-
liki, da čujejo iz ust svojega poslanca,
kakih »dobrot« jim je pričakovati
v najbližnjem času od blagoslov-
ljene večine deželnega zbora kranjskega.
Rastoharjevi prostori na Kar-
lovski cesti niso ravno bogve kako
obširni, ni bil to morda kak velikani-
ski shod, ali bil je tako dobro ob-
iskan, da so sneli vrata iz sobe v ku-
hinjo in je bila gostilniška soba s ku-
hinjo vred nabito polna. Ako bo »Slo-
venec« poročevalec morda zopet na-
šel samo »par« ljudi, potem pač ni
drugače, kakor da mu zborovalci na
prihodnjem shodu nataknejo očala,
skozi katera bo »spregledal«.

Društveni predsednik g. Ber-
tant je otvoril shod s kratkim po-

zdravom navzočim, zlasti poslanecu
dr. Ivanu Tavčarju, predstavil vlad-
nega zastopnika g. Finka in nato ta-
koj podal besedo

poslanecu dr. Ivanu Tavčarju,

ki je govoril nekako tako-le:

Dragi prijatelji! Današnje zborovanje ima namen, da tudi šentjakobčanje izveste, kake naklepe si je izmislila proti nam naša klerikalna deželnozborska večina. Shod bo seveda zopet dal priliko »Slovenec«, da bo udrihal po vas, da bo udrihal po meni, ali kar mene zadene, naj bo »Slovenec« prepričan, da zaradi njega še nisem nobene noči slabo spal. Stara navada je, da star osel, če ga udariš z bičem, odskoči, in ta stara navada je še vedno v navadi.

Kar se tiče deželnozborskega zasedanja moram reči, da je bilo do dandanes ljubljansko prebivalstvo nekoliko prezraslo, da se je pre malo brigalo za to, kar se godi v deželnem zboru, da so ljubljanski meščanje premalo premišljali o tem, kaj jih stane vse to, o čemur sklepa deželni zbor, da niso mislili na to, koliko plača ljubljana za deželo. Zato se mi zdi potrebno, da razjasnim položaj, kakršen je danes.

Ljubljana plača dovolj!

Do danes ste ljubljancje plačevali za Ljubljano 25% doklad na državne davke, za deželo pa 40%. Če je plačeval torej ljubljanski davkoplačevalec za mesto 4 K, je plačeval z vsem skupaj za deželo gotovo najmanj 8 K. Le obžalovati je, da pri tem ni nikdar pomislil, kaj pomeni to. Pomislite pa pri tem, kaj ste za svoje plačevanje imeli od mesta. Mesto ima velikansko nalogo, skrbi samo za svoje zavode, ima velikih naprav, ki so v korist vsem davkoplačevalcem, samo vzdržuje svoje ulice, zida šole itd.; kaj pa imate od dežele? (Klici: Nič!) Res, skoraj nič, ako izvajamo ono podpora za gledališče in višjo deklislo šolo. Kam torej prihaja ves denar, ki ga plačujete mesto: Vse gre za deželo!

Da se pa ne bodo napačno tolmačile moje besede! Jaz vedno stojim tik prepričanja, da je Ljubljana vezana dajati primerne prispevke k izdatkom Kranjske dežele, kajti Ljubljani se le tedaj dobro godi, ako se godi tudi deželi dobro, ker sta mesto in dežela tako vezana drug na drugega, da drug brez drugega ne moreta obstati. Ni pa nikakor prav, da hočejo Ljubljano naravnost zadaviti. Ljubljana že itak plačuje nad eno tretjino vseh deželnih izdatkov,

in mislim, da imate ljubljancje s tem že dovolj lep davek naložen na svojih ramah.

Samo za nadvlado duhovščine!

Sedaj pa je začela tista večina, ki ima deželni zbor v svojih rokah, nastopiti taka pota, ki bodo postala naravnost pogubonosa za Ljubljano, ako se o pravem času ne obvarujemo te nevarnosti. Prišla je na krmilo v deželi stranka, ki jo moramo res imenovati duhovniško. Saj nimamo nič proti veri, ne, saj spoštujemo vsakega duhovnika, ki je res pošten in dober duhovnik, ali v naši deželi se ne bije boj za vero, temveč le za to, ali naj dobi duhovščina popolno nadvlado v deželi ali ne. Take komande pa ne bomo prenašali, to je izključeno, to je škodljivo!

Le oglejmo se po mestu. Kjer je katoliški duhovnik posegel v posvetno gospodarstvo, povsod se je iz tega porodilo nazadnjaštvo, povsod je sledil propad. Španska nam je s svojo meniško in duhovniško nadvlado dovolj žalosten izglede. Človek, ki je določen za to, da molji za nas, da opravlja božjo službo, ni za posvetno gospodarstvo. In ni nam treba gledati daleč, saj imamo

najboljši zgled slabega gospodarstva v naši sredi. Tu imate duhovnika, dobrega duhovnika, ki ima dobro srce, kateremu kot človeku ne moremo ničesar očitati. To je — naš škof, ki je sicer res dober človek, toda lotil se je posvetnega gospodarstva, ali kamor se ozremo, ko je vzel gospodarstvo v svoje roke, povsod vidimo — propad. Tako je prišla naša dežela do žalostne resnice, da ima svojega škofa — pod sekvestrom! In če že škof ne zna gospodariti, ne znajo tudi njegovi kaplanje in fajmoštri. To se je pokazalo tudi v deželnem zboru.

Gospodariti ne znajo.

V deželnem zboru so se godile čudne reči, katere morajo prinesiti velikanske izgube mestu in deželi. Klerikalci so vse mogoče obljubljali kmetskemu prebivalstvu, in sedaj skušajo te obljube tudi izpolniti. Rešiti je treba nebroj prošanj za ceste, vodovode itd. Če bo šlo tako naprej, bodo izdatki za vse te naprave zrastle čez glavo ne samo Ljubljani, temveč tudi celi deželi. To je najboljši dokaz, da klerikalna stranka, ki je duhovniška stranka ni sposobna za posvetno gospodarstvo. Popolnoma pravično je reči duhovniku: ti znaš mašo brati, litanije peti, ali gospodarstva pa razumeš preklicano malo.

Da bi kmetom nasuli peska v oči so si klerikalci izmislili vse nemogoče stvari, glavno pa je, kar je tudi prav posebno značilno, da se je spustil dr. Lampe, ki je sedaj naš deželni finančni minister v

jako nevarne špekulacije.

Špekulacija je podjetje, pri katerem človek lahko postavi v nevarnost edino le svoje imetje, svoj lastni denar. Edino v tem slučaju je špekulacija dopuščena. Drugače pa je, če mi je prepuščen tuj denar. Tu je vsaka špekulacija izključena že takoj od početka! Vzemimo n. pr. varuha. Če bi ta vzel denar svojega varovanca in z njim špekuliral na borzi, kjer sicer lahko dobi, pa tudi izgubi, bi pač ves svet začudeno gledal takega varuha. Pri deželi je isto. Tisti denar, ki ga imajo v rokah, ni njihov denar, temveč tuj in gospodariti morajo z njim vestno, po najboljšem prevdaku, zavezani so polagati o njem račun, prevzeti morajo zanj popolno odgovornost. Klerikalna večina pa hoče z deželnim denarjem, ki ni njena last, uganjati navadne špekulacije.

Ustanoviti hoče električno centralo, deželno banko itd. To je sicer vse lepo, a to so podvzeta, pri katerih tudi lahko spodsne in ki povzročijo lahko velikansko izgubo. Je mogoče, da se kaj dobi, ali tudi izguba, in to velika, je mogoča, in te izgube ne bodo plačali tisti, ki bodo imeli stvar v rokah, kateri bodo denar zapravljali, temveč — davkoplačevalci! In če bo imela deželna električna centrala, če bo imela deželna banka izgubo, eno tretjino te izgube

plača Ljubljana!

Klerikalci uganjajo v tem pogledu velikansko kozlarijo. Pozabljaajo, da jim je gospodariti s tujim denarjem, da taka korporacija, kakor je dežela ni poklicana za ustanavljanje raznih podjetij, za špekulacije. Na mestu je tu edino le upravljanje, administracija, ne pa špekulacija, posebno pa ne na borzi! (Res je!)

Je pa še eno, kar je prav posebno treba poudarjati. Če bi prišel k sodišču varuh in rekel, da prevzame varuštvo le tako, da bo sam gospodaril s premoženjem varovanca brez vsakega nadzorstva, da ne bi polagal nikakih računov, takega jereba bi sodišče takoj postavilo pod kap. Naša klerikalna večina pa hoče tako gospodariti z deželnim denarjem. Špekulirati hočejo z njim, in to

brez kontrole.

To so posebno pokazali pri deželnih banki. Deželna banka je jako nevarno podjetje. Predvsem pa nimajo sposobnih ljudi za vodstvo. Res so dali nekaj mladeničev študirat v Kelmerajn. Kí naj bi vodili potem zavod voditi edinole skušeni ljudje. Nevarno je tak zavod prepuščati mladim ljudem. Res, treba je, da se zahtevajo študije, ali čez vsako ceno je skušnja, praksa! Če pridejo ti mladeniči iz Kelmerajna in dobe deželno banko z dvajsetimi milijoni v svoje roke, se je pač bati, da bo vse skupaj šlo po vodi. (Klici: Znoreli bodo! Konsumna društva!) Taka špekulacija se mi zdi nevarna, in pomisliti je treba pri vsem, da od vsake izgube plača Ljubljana eno tretjino!

Glavni povod vsem tem shodom, ki se sedaj vrše po Ljubljani je pač to, da izvedo ljubljancje, kako hočejo klerikalci vladati v deželi in gospodariti z deželnim denarjem brez kontrole. Imajo pa še drugo željo:

gospodarsko uničenje Ljubljane.

Gospodarsko hočejo uničiti Ljubljano in jo izsesati, kolikor se da. Ljubljana že dosedaj plačuje nad eno tretjino deželnih izdatkov, a to klerikalcem še ni dovolj. Hočejo še več in to nameravajo doseči z novim cestnim zakonom. To je nekaj takega, o čemer bi morali vi, ljubljancje, premišljevat zvečer, ko greste spat in zjutraj, ko vstajate. To je šilo, ki vam ga vtikajo pod kožo, s tem vas hočejo pritisniti na tak način, da bode morali začeti popolnoma gagati. Z novim cestnim zakonom, nalašč v ta namen tako zvito napravljenim, hočejo vzeti Ljubljani vse, kar se ji še vzeti da.

Dobre ceste so res velika dobrota zlasti tistim okrajem, po katerih vodijo. Dosedaj je dežela plačevala polovico stroškov za deželne ceste, cestni okraji pa polovico. Ljubljana je prispevala k deželnim stroškom eno tretjino, kar je lep donesek, če se pomisli, da Ljubljana od dežele ne dobi ničesar. Okrajne ceste so vzdržavali cestni okraji sami, kar je tudi popolnoma prav, saj so okrajne ceste predvsem v korist okrajem. Odslej pa naj bi prevzela dežela vse okrajne ceste. In dežela naj bi za vse deželne ceste, tudi prejšnje okrajne ceste, odslej ne plačevala več polovice, temveč dve tretjini. Seveda bi morala potem Ljubljana zopet za vse to plačevati dobro tretjino.

LISTEK.

Martin in Irena.

Kraj: brlog, kakršni se dobe samo na Vodmatu; duplo s podstrešnim oknom, sedem žalostnih Marij po stenah, ogromen škropilnik, majhna miza, paraličen stol, in nekaj, quod temporibus antiquis »špampet« esse dicebatur. Zrak, da bi se človek začutil socijalista. Otroci na dvorišču igrajo menda sodnji dan; takšen krik in polom. V sobi na desni veka edinorojeni sin in prestolonaslednik gospodične občinskega reveža ljubice Reze Krnavsove.

Cas: pred leti, ko sem imel še znanec po vodmatski deželi...

Stanovalec, znanec moj, hodi gorindol ter pripoveduje. Suh je in dolg, da bi obiral fige v paradižu. S poklicem je rodoljub; s postranskim — proletarec; včasih je romal na severno mejo in pisal navdušene politične članke. Njegova solidna zunanost — človek, ki ga ne pozna, mu ne bi zaupal niti higijeničnega papirja; stavim, da je suknja na komolecih zalepljena s sindelikonom. Ime mu je Martin in tako dalje; priimek med njemu enakimi — Don Carajo, hidalgo y de la Caramba; ima za od bele vrane, ki je znala špan-

jolski pa se je nekoč priklatila v ta trikrat pogubljeni svet.

Hidalgo nataka iz štirioglate steklenice nekaj, kar prijetno diši, zlahtno teče po grlu in diplomatsko tolaži razburjene duhove v državljanski vojni želodec. Sinoči smo bili pri fajmoštru, danes se peha pod srcem kakor Danijelovi emoki in kranjski deželni zbor.

»Le pijte, gospod; to ne škodi: dobro je, a ne škodi. Vi veste, dragi moj, da je bila od nekdaj moja navada, zavzitati žganje v nemogočih množinah: kar je po Vodmatu butik, povsod ga dolgujem na litre. Toda nazadnje — saj razumete — pridejo vendarle bele miši; zadnjič sem jih videl najmanj tristo hkratu. In to me je preplašilo, ker bi rad še koristil domovini; zdaj pijem samo grenčico. Iluzija ostaja, dobra volja ne daje čakati nase, a škode ni, belih miši ni, nasprotno, še zdrav postajam, in pameten, da bi skoraj lahko delal inteligenčni izpit... Vi ne veste, gospod, kako je ta pijača ovekovečena v mojih spominih!«

»Kako bi vedel? In zakaj bo ovekovečena?«

»Kratka je povest... A propos, potemtakem niti ne veste, da sem nedavno sklenil postati pesnik in literat? Pravijo, da to dobro nese, in jaz, veste, sem si hotel izboljšati socialni položaj, in gmotnega pred vsem, seveda...«

Saneta simplicitas! Zlahtni don pa nadaljuje:

»Govoré pa, da je lirsko pesništvo nemogoče brez vroče ljubezni? — Da ni? kaj? — Vi trdite, da se delajo najlepše pesmi, kadar človek sploh ni zaljubljen?! Ker zaljubljenec ne ve ceniti oblike, nego smatra svoje praskanje za umotvor; samo da mu toliko in tolikokrat ome-nja oboževani kljun in kremplje njegove goske? — Pa bodi po vašem; toda jaz, veste, nisem namerjal biti moderen poet, marveč tiste priporočljivejše, stare šole, pesništva brez umetnosti takorekoč, ki žanje v nas Slovenceh še največ milosti in usmiljenja... In kaj, prosim vas, bi bila stara in priporočljiva poezija brez ljubezni? Kakor devica brez venčka, takorekoč... Kratko rečeno, pretehtal sem komedijo v svojem srcu ter sklenil, da se nesmrtno zaljubim. Manjka se Laver ino Beatrik po naši velikolepi in z mnogotevilnimi spomeniki okrašen prestolnici! — To, gospod, vam je nemara znano, da razpolagam za posebne, praznične slučaje s salonsko suknjo, širokokrajnim črnim klobukom, lepo pisano kravatno in živornenimi čevlji, tako da v elegantnosti le malo zaostajam in le za malokaterim ljubljanskim dohtarjem, kar se jih bavi z odiranjem našega dobrega, verne-ga ljudstva. Bog daj zdravje njim in njemu!

Oblekel sem se torej kakor Adonis, skrtičal se kakor lajtnant, ki je šele včeraj prifrčal iz fabrike, in hajdi po svetu za ljubico zalo! Muze so mi bile naklonjene; po nedolgem iskanju sem se odločil za prelepo kraljično — brččas je čez dan šivala klobuke — ki je imela rdeče lase in zelene oči — dvoje fenomenalnih brezden, jezer ali ribnjakov, kakor se pač glase primere našega z nešte-timi in neznosnimi lavorikami ozaljšanega pesništva! — in je merila svoja dva metra impozantnosti ter se je glede na pas in ostalo zelo približevala estetski popolnosti koste-njaka.

Jasno je, da sem se zaljubil: takoj, večno, nesmrtno, nepopisno, neizrazno! Srečeval sem jo vsak dan, zjutraj, opoldne in zvečer. Postil sem se, da je bilo za smodke; zakaj, kuba med zobmi prispeva nemalo k zunanji popolnosti človeka. V kavarno »Prešeren« sem prišel zahajati, kjer se zbirajo literatje, in sem si volil prostor čimdalje bliže njih. Črno lavalijere sem si nabavil, bil sem skoraj že prvi med poeti. In moja ljubica — o, kaj je bilo proti nji Don Quijotova, Dantejeva in Petrarkova, vse tri pa vrstil! Sadove te ljubezni imam spisane na petinpetdesetih pol-lah kanciljakega; kadar me razkalite, gospod velečenjeni, vas zaklenem v tole sobo, sam pa se vetopim pred vrata — sunaj sevé, da me ne ubije-

te! — in vam jih prečitam zaporedoma...

Oboževanka — jaz sem jo krstil za Ireno, brččas pa je bila Mica ali kvečjemu Špela — se mi je neredok-daj prijazno nasmehnila, in rad bi se ji bil pridružil, rad bi jo bil »abotirak«, kakor se pravi po francoski; toda večidel jo je spremljal vitez hudega pogleda in krvoločno zavihanih brk, natanko tisti, ki mi je pred škofijo sleherni teden za tri groše oklestil ščetinasto brado. Razume se, da sem mu iz gole ljubosumnosti nemudoma prestal dajati napitnino, in da sem obenem sklenil pripraviti ga ob njegov — in moj — zaklad. Hudič v sili in tako dalje — saj veste, gospod? Jaz pa sem poslal v časopis:

Poslano.

— Dražestna dama, ki se je ta-inta dan tamintam prijazno nasmehnila takšnemu in takšnemu gospodu, bodi prošena, da vzame na glavni pošti pismo pod »Goreča ljubezen 3669.« —

Pismo, ki je čakalo Dulcineje, je bilo brččas najlepše vseh zaljubljenih pisem na svetu. Kdo popiše mojo srečo in zadovoljnost, ko prejmem že tri dni nato enako lep in enako zaljubljen list? Razvilo se je dopisovanje, ki stoji brez para v svetovni literaturi...«

(Konec prihodnjaja.)

Ali je to pravično?

Ali ima Ljubljana res tak interes na teh cestah, da bi morala toliko plačevati zanje? Položaj je tak, da bi vi Ljubljancje morali za vse ceste na deželi več plačevati, kakor pa vsi cestni okraji skupaj (Silno ogorčenje med zborovalci!) To se pravi, pravico postavljati na glavo. Če bi Ljubljancje na vse to molčali, potem ste res zaspani, ki se sami ne brigate zase!

Je pa še nekaj drugega. Dežela torej prevzame vse okrajne ceste. Ali danes je že vloženi nad 130 prošenj za uvrstitev raznih občinskih potov med okrajne, torej deželne ceste! Deželne ceste bodo od leta do leta rastle, kakor gobe, za vsako vaško pot bodo že hoteli, da jo vzdržuje dežela, in klerikalci se ne bodo upali odreči nobene prošnje. Dežela bo imela za te ceste stroškov polmilion in od tega bodete plačevali.

Ljubljancje pol milijona!

O tem je pač treba premišljevali! Pač ne smemo biti takšni, kakršen je tisti klerikalni volilec, ki je na vse rekel: »bomo pa plačali, saj imamo!« Ne, tako živino je treba z repom pribiti na zid! Koliko pa je v Ljubljani ljudi, ki lahko plačujejo davke? Preklicano malo! Prepričan sem, da dve tretjini ljubljanskega prebivalstva teško plačuje davke, da teško živi, da teško preživlja sebe in svojo družino! Kdor je tak, pa naj plača in molči! Nam pa ne gre tu za šalo, nam gre za naše gospodarsko življenje.

Burno, dolgotrajno odobravanje je sledilo tem besedam in klici: »Živio dr. Tavčar!« kar niso hoteli poneti.

K besedi se oglasi nato gosp. Pust, ki z vso ogorčenostjo obsoja klerikalno hujškanje kmeta proti meščanu in predlaga sledečo

resolucijo:

Volilci in davkoplačevalci šentjakobskega okraja, zbrani na javnem zborovanju dne 28. oktobra 1909 v gostilni gosp. Sarca, odločno protestirajo proti nasilnemu postopanju klerikalne večine deželnega zbora kranjskega, ki hoče s krivičnim novim cestnim zakonom, kakor tudi z novim volilnim redom za mestno občino ljubljansko vse mestno prebivalstvo oškodovati in je oropati njegovih pravic ter mu naprtiti nova neznosna bremena. Obenem pa izrekajo vsem naprednim poslancem popolno zaupanje za njih odločni nastop v dež. zboru in jih prosimo, da tudi vnaprej ostanejo neizprosni borilci za naše pravice, ki so nam z jamčene po božji in človeški postavi.

Resolucija je bila sprejeta soglasno, celo tudi z glasovoma obeh »Slovenčevih« poročevalcev.

Gospodarske zadeve.

Nato so se razpravljale razne gospodarske zadeve šentjakobskega okraja.

Gosp. Kolnik je želel napeljavati vodovoda po Orlovi cesti in isto je želel tudi gosp. Vidmar za Karolinsko zemljo.

Gosp. Likozar je pojasnil, da se za podaljšanje Orlove ceste do Ižanske ceste za prihodnje leto postavi potrebna vsota v mestni proračun, ako se posestniki ob cesti sporazumejo med seboj. Uredi se tudi razsvetljava na tej cesti in na Privozu.

Gosp. dr. Tavčar je poudarjal, da je dolžnost Ljubljane, da enako skrbi za predmestja, kakor za sredino mesta. In če ima občina vodovod, ga mora dati na razpolago zlasti tistim, ki ga najbolj potrebujejo, in to so Barjani. Nič ne de, ako je pri tem kaka izguba, saj so to tudi mestni davkoplačevalci! — Gosp. J. e b a č i n govori o podaljšanje vodovoda po Dolenjski cesti do mestne meje. — Gosp. Likozar želi popraviti Dolenjske ceste. Občinski svet naj se v tej zadevi obrne na deželno vladu. Uprava Dolenjskih železnic naj se pozove, da napravi složen dovoz h dolenjskemu kolodvoru. Galjevec naj se odpre in tako omogoči zložna vožnja. — Gosp. Klun želi napraviti globlji kanal od Starega trga pa do Karlovske ceste, ker sedaj ob vsakem naliivu preplavlja voda kleti. Silno potrebno je tudi javno stranišče v bližini šentjakobskega trga. V zadevi postajališča cestne železnice na križišču Rožne in Florjanske ulice pojasni gosp. Likozar, da se stvar uredi po novem letu. Isti govornik želi na mestnem zemljišču onstran dolenjske železnice napraviti zasebnih vrtov, kar bi zelo poživilo promet na Dolenjski cesti.

Ker je bil s tem dnevnim red končan, zaključil predsednik gosp. Bergant zborovanje s ponovno zahvalo zborovalcem na obilni udeležbi in s pozivom, da naj se na klic društva zopet odzovejo polnoštevilno, da se bo vselej glasila odločno naša himna: **Odreči se ne damo!**

Somišljeniki!

Naprednjaki!

Vabilo

SHOD

narodno - napredne stranke

ki bode

v soboto, 30. t. m. ob polu 9. zvečer v gostilni ge. M. Mayerjeve v Kranju.

Dnevni red:

- 1) Poročilo o delovnem zasedanju in političnem položaju. Poroča dež. poslanec Ciril Pirc.
- 2) Organizacija narodno-napredne stranke. Govori dež. poslanec dr. Fran Novak.

Naprednjaki iz Kranja in okolice pridite vsi na shod!

Jzvrš. odbor nar.-napredne stranke.

Državni zbor.

5. plenarna seja.

Dunaj, 28. oktobra. V današnji seji se je zopet nadaljevala draginjska debata, ki bo zaključena jutri. Jutri bo govoril še generalni govornik posl. dr. Renner in posamezni predlagatelji, nato pa se bo izvolil poseben draginjski odsek. Koncem današnje seje se je izročilo nekaj predlog brez prvega čitanja odsekom, med njimi bosenske predloge, socijalno zavarovanje, alkoholni kontingent itd.

Seje.

Dunaj, 28. oktobra. Ob 4. pop. so se zbrali pri dr. Luegerju nemški svobodnomisleci in krščanski socijalci k seji. Prisotni so bili med drugimi posl. Chiari, Sylvester, Stölzl in Gross, ter Ebenhoch, Gessmann in prime Liechtenstein, dalje ministri baron Bienenrth, Haerdth, Schreiner, grof Stürgkh in Weiskirchner. Posvetovanja so veljala sankciji znanih deželnih jezikovnih zakonov. Seja je bila strogo zaupna.

Dunaj, 28. oktobra. Parlamentarna komisija »Slovenske Enot« je imela danes sejo, v kateri se je debatiralo o politični situaciji in o pogajanjih slovenskih strank z ministrskim predsednikom.

Dunaj, 28. oktobra. Poslanec Udrzal je imel danes pogovor z ministrskim predsednikom, v katerem mu je ta izjavil, da leži v njegovi demisiji edina možnost razrešiti mirnim potom krizo.

Tarifi južne železnice.

Dunaj, 28. oktobra. Permanentni odsek v zadevi tarifov južne železnice je danes prišel v železniško ministrstvo. Navzoči so bili posl. Hofmann - Wellenhof, Mayr, Malfatti, Pittoni, Resel, Rybař, Schmid, Smitka, Sunklje in Zainer; vodil jih je posl. Steinwender. Posl. Steinwender je naglašal, da alpske dežele nikakor ne morejo pripustiti zvišanja tarifov južne železnice. — Železnični minister je odgovoril, da se ne da niti na zvišanje tarifov, niti na dobi, ko stopi v veljavo — 1. januarja 1910 — ničesar spremeniti, ker se mora južni železnici pomagati. — Tako nato je deputacijo sprejel bar. Bienenrth. Posl. Steinwender je poročal o tem, kar je povedal železnični minister. Ministrski predsednik je obljubil, da bo stvari posvečal popolno pozornost in da bo stopil s permanentnim odsekom v stalno zvezo. — Nato so se zbrali poslanci na daljše posvetovanje. Jutri bodo vložili posl. Steinwender in tov. v parlamentu zelo ostro tozadevno interpelacijo.

Ogrska kriza.

Budimpešta, 28. oktobra. Včerajšnji ministrski svet ni imel nobenega uspeha. Prihodnji ministrski svet bo 4. novembra. Do tedaj si bo vlada na jasnem, kaj more storiti in iz tega bo tudi videla, kaj mora storiti.

Meščani!

Naprednjaki!

Vabilo

SHOD

narodno - napredne stranke

ki bode

v nedeljo, 31. t. m. ob polu 9. dop.

ob lepem vremenu v parku pred gradom, v sokuju slabega vremena pa v »Sokolovi« dvorani v Metliki.

Dnevni red:

- 1) Poročilo o političnem položaju in delovnem zasedanju. Poroča dež. poslanec Fran Vikičar.
- 2) Organizacija narodno-napredne stranke. Govori dr. Gregor Zorjav.

Meščani in okolici, pokazite svoje napredno lice in pridite vsi na shod!

Ob 3. pop. se vrši velik shod v Gradcu.

Izvrš. odbor nar.-napredne stranke.

Dnevne vesti.

+ Shod v Kranju. Jutri, v soboto 30. oktobra bo ob pol 9. zvečer v gostilniških prostorih g. M. Mayerjeve v Kranju shod narodno - napredne stranke. Govorila bodeta dež. poslanec Ciril Pirc o zadnjem zasedanju kranjskega deželnega zbora in dež. poslanec dr. Fran Novak o organizaciji narodno - napredne stranke.

+ Javen shod se vrši v nedeljo, dne 31. t. m. ob 11. dopoldne v Žireh v gostilni »pri Katri«. — Na dnevnem redu je poročilo o zadnjem zasedanju deželnega zbora kranjskega. Poroča dež. poslanec E. G. ang. l. — Somišljeniki, pridite vsi!

+ »Narodna delavska organizacija« priredi jutri, v soboto, ob 8. uri zvečer javen shod v Mestnem domu. O velevažni točki: »Obrtno sodišče« bode poročal tov. dr. J. Mandič, predsednik »NDO.« iz Trsta. Ker obeta biti njegovo poročilo velezanimivo, toliko za obrtnike in delavce in druge soseskane, pričakuje se mnogobrojne udeležbe. o škandaloznih razmerah pri cestni električni železnici poročal tov. Sl. Škerlj ter bode tudi njegovo poročilo senzacionalno, kolikor se tiče tiranov, ki nesmiselno preganjajo uslužbence pri tej prosluli »železnici«. Z ozirom na ve-leaktualni dnevni red, naj se delavstvo in drugo občinstvo polnoštevilno shoda udeleži.

+ Deželna pridobinska komisija in slovenski jezik. V današnji seji je deželna pridobinska komisija na predlog g. dr. D. Majarona sklenila, da bodi poslovni jezik komisije slovenski in da se zapisniki pišejo slovenski; o prizivih naj se poroča v dotičnem jeziku, v katerem je spisan priziv. V ostalem pa sta pri razpravah ravnopravna oba deželna jezika. Dosedaj je bilo v deželni pridobinski komisiji vse nemško!

+ O jugoslovanskem edinstvu. »Hrvatska«, glavno glasilo hrvatske stranke prava, priobčuje niz člankov pod naslovom »Nastieček Finale broj 2.« ili »Kako se zovemo?« V teh člankih dokazuje pisec narodno edinstvo Hrvatov in Srbov in implicite sploh vseh Jugoslovancev. Pisec, ki je izredno dobro poučen v jugoslovanskih razmerah, polemizuje v svojih člankih z madžaronom Jašo Tomičem v Novem sadu, ki je v daljši razpravi skušal dokazati, da so Hrvati in Srbi dva popolnoma različna naroda. Iz serije veleinteresantnih člankov, v katerih učeni hrvatski pisec z izredno spretnostjo pobija Tomičeve nazore, hočemo navesti nekatere odlomke, ki jih bodo s pridom čitali tudi Slovenci. Evo jih!... »V talijanskem narodu je preko 100 raznih narečij in govorov tako, da severni Italijan, ako se ni naučil književnega toskanskega narečja, ne razume Italijana na jugu v Kalabriji in Siciliji, a še manje onega na otoku Malti. Generala Garibaldija legionarji niso l. 1860. razumeli na Siciliji, kjer so se izkrcali, tamkajšnjih prebivalcev. Posredovati so morali častniki. Nasprotno pa so se mogli l. 1799. donski in uralski Rusi — kozaki popolnoma dobro razgovarjati s Slovenci na Stajerskem in Kranjskem tako, da so Slovenci govorili: »Kako lepo govorite slovenski.« To je bilo takrat, ko je ruski general Suvorov šel na pomoč avstrijskemu cesarju, da iztisne Francoze iz severne Italije, kar je tudi storil. Torej je manjša razlika med slovensčino in ruščino — od Urala do Adrije, nego med Ženovo in Sicilijo!... »Izobražen Nemec ni, ki ne zna čitati in pisati obeh alfabeta — latinice in gotice. Tako tudi slovansko naobražen Slovan ni tisti, ki ne zna čitati in pisati obeh alfabeta: latinice in cirilice. Treba je vedeti in si zapomniti, da rabi izmed 150 milijonov Slovanov 125 milijonov cirilico! Prusi in severni Nemci uporabljajo raje latinico, Bavarci in avstrijski Nemci pa raje gotico, a za to niso Nemci dva naroda. A kakor so se tudi glede vere pomirili Francozi po 36letni, a Nemci po 30letni vojni, kakor so se pomirili med sabo Madžari katoliki in kalvini, tako se bo sčasoma pri večji prosveti in večjem napredku zgodilo tudi pri nas, ker se to mora zgoditi, ako hočemo, da se vzdržimo na površju. Hrvati vedo, da je prišla vrsta, ko so si Turki osvojili Belgrad, tudi na Hrvatsko. Tako dobro vedo tudi rodoljubi srbski, da pridejo na vrsto Srbi, čim zavzamejo in pokore Nemci ali njihova avantgarda Madžari — Ljubljano in Zagreb. Tega se zavedajo tudi politični slepci. Zgodovina je v tem oziru najboljša učiteljica. A še eno sredstvo je za separatizem, a to je pravopis — pravopis, ki se deli v fonetiko in etimologijo. Zlato pravilo je: »Piši za oko (etimološko), a govori za uho« (fonetično). Vuku Karadžiću je to sufliral hofrat Kopitar po Adelungovi teoriji, a kasneje ga je v tem utrdil drugi hofrat Miklošić v interesu dunajske politike »divide et impera«. Tudi med Slovenci se že nahajajo nekateri avstrijski politiki, ki bi radi, da bi se tudi pri njih

uvredla fonetika, ta hofratiki in politiki pravopis, ki ga je pri enem delu Hrvatov populariziral izumitelj »bosanskega jezik« — drugi avstrijski hofrat V. Jagić — na ljubo Madžaru Kalayju! A takšni ljudje še vedno pretendirajo, naj jih rodoljubi smatrajo za patriote! Evo, kakšni smo slugi Dunaja in Pešte tudi v — pravopisu!... Navedli smo te odlomke, ker smo prepričani, da je marsikatera avtorjeva misel tudi za Slovence vredna zlata. Treba bo, da bomo tudi mi Slovenci jeli gledati na takšne navidezne malenkosti, kakor je na primer pravopis ne samo s strokovnjaškega in praktičnega, nego pred vsem s političnega stališča, kakor delajo to že zdavna naši neprijatelji — vlada in Nemci!

+ Deželnozbornske volitve na Goriškem. V soboto, oziroma nedeljo 31. t. m. če bodo potrebne ožje volitve, bo konec deželnozbornskih volitev na Goriškem. Dr. Gregorič se trudi na vse kriplje, da bi ujel tri poslance iz veleposestniške kurije, pa najbrže ne bo nič kruha zanj na ta dan. V »Gorici« že sam obupava, grozi veleposestnikom ter pravi, da če pojdejo skupno z Gahršekom, ne bo mogoče plodonosno delovanje v deželnem zboru, natvezuje jim celo obstrukcijo, katero da bi morali uganjati, ako ne pojdejo z Gregoričem. Najverjetneje je, da ostane Gregorič s svojimi pri številu 9, ter da se ostalih 5 poslancev združi v poseben klub. Potem bo razmerje ravno nasprotno od lani, ko so imeli klerikalci 5 mandatov. Na laški strani v veleposeststvu kandidira od liberalne stranke deželni glavar dr. Pajer, župan iz Ronkov J. Blažič in inženir Antonelli, ki je bil svoj čas državni poslanec. Ker je gotovo, da zmagaajo ti, ostane na laški strani isto razmerje, kakor lani: 9 liberalcev in 4 klerikalcev. Če se niso mogli Lahj lani zediniti za redno poslovanje deželnega zbora ter za odborniške mandate, bo letos to še toliko manj mogoče, ker so se razmere med strankami še poostrele in ker ni dosti manjkalo, da ni zmagala laška liberalna stranka v kmečkih občinah; zato stremi po tem, da bi še bolj ponižala klerikalce ter se nič ne straši novih volitev. Zato pa je skoro gotovo, da deželni zbor ne bo mogel delovati. Če pojdejo klerikalci, laški in slovenski skupaj, razbijajo deželni zbor laški liberalci; če strnejo skupaj zopet stari prijatelji, laški liberalci in slovenski klerikalci, potem bodo onemogočili delovanje pa laški klerikalci. Ker je pričakovati le krivice toliko od laških liberalcev, kolikor od slovenskih klerikalcev, se da sklepati: da je skoro nemogoče misliti, da bi prišel goriški deželni zbor v novi sestavi do rednega delovanja.

+ Nova mestna hiša v Ljubljani. V »Slovenec«, kateremu nič pravni, kar občinski svet sklene, zlasti ako je to predlagal župan Hribar, vnele so se dolge razprave o novi mestni hiši in pa v prilog ohranitve stare hiše, češ, da bi bilo vandalčno, ko bi se sedanja, v jako lepem slogu sezidana mestna hiša, podrla in mesto nje postavilo kako moderno poslopje. Vseh teh razprav bi svedča potreba ne bilo, ko bi bil »Slovenec« iz županovega tiskanega poročila priobčil ta-le odstavek: »O tem, v kakšnem slogu naj bi se nova mestna hiša postavila, meni ne kaže govoriti, ker bode to stvar projektanta; vendar pa moram reči, da bi meni slog, v katerem je sezidana sedanja mestna hiša, jako ugajal, ker je to nekaj zgodovinski slog ljubljanski.«

+ Nemci ne smejo podpirati Slovencev. Ta bojkotni stavek se bere v zadnjih »nemških štimcah« glede slovenske »Kočevske posojilnice«. Svedba ni bil zaplenjen, ker nemški listi smejo pisati zoper slovenske denarne zavode vse. V omenjenih »štimcah« se pisec bridko pritožuje, da daje slovenska kočevska posojilnica dolžnikom mnogo več ugodnosti, nego nemška in poziva Kočevarje, naj si ustanove denarni zavod, ki bo pred vsem naperjen proti slovenski posojilnici, ki je vsled sedanjega delovanja nevarna nemški stvari Kočevski. Da Nemci podpirajo slovensko kočevsko posojilnico, so prazne besede, ker dolžnik išče posojilnice in ne ta njega, vsaj pri sedanjem položaju je tako, ko je povsod po naših deželah vedno več vprašanj in prošenj za posojila, nego je pa razpoložljivega denarja. Če so kočevski mogoci doslej odirali svoje ljudi in so ti spoznali njih krepilje ter jim obrnili hrbet, ni nič čudnega in naj oduhu pripisejo sebi posledice, ki jih niso pričakovali, ampak so mislili, da bodo vedno nemoteno izseavali ljudstvo. Slovenska Kočevska posojilnica je bila nujno potrebna, to se vidi zdaj, da pa tako lepo uspeva, pripomogli so zagrizeni Kočevarji sami s svojim prejšnjim in sedanjim »delovanjem«.

+ Promocija. Jutri v soboto ob polu 1. dopoldne bo promoviran na vseučilišču g. Fran Rostohar, sin pred mesecem dni v Krškem umrlega občinskega tajnika, za doktorja modroslovja. Čestitamo!

— Slovensko gledališče. Sinoči vprizorjena opera, ali kakor se imenuje muzikalna drama s predigro in v dveh dejanjih, »Nižina« je sopeset vpletla zlat list v razvoj slovenske opere. Zvoki pastirske piščali uvažajo predigro, ki se godi na planinah, slikanje jutra, vzhod solca doni iz orkestra in potem slovo Pedrovo od gorke koče in čede; orkestralna dogra, ki budi občutje in v katero so položeni gorski vtisi in iz daleka odmevajoča šalmaja, ki naznanja odhod Pedrov v nižino, ta del d' Albertove opere je poln poezije in čuvstva. Muzikalno še višje stoji drugo dejanje, ki je bogatejša in jedrnatejša; zlasti v Martinovi povesti, ki jo pripoveduje staremu Tomažu, se nahajajo lepa mesta, polna globoke resignacije. — V splošnem pa d' Albertov skladateljski talent nima posebne karakterističnosti, podaja se vplivom raznih smeri, O Wagnerianizmu, ki je ob gotovem času obvladoval njegovo operno delavnost, so ostali v »Nižini« le slabi sledovi. Realizem v snovi ga je približal skladateljski maniri italijanskih veristov. On jo je sicer na svoj način oplemenitil, ogiba se sirovega izražanja, ki je tam priljubljen. Uda se homofoniji na vsej črti, s kantilenami v orkestru označuje po italijanskem receptu strast. Ako poslušamo speve Martine, Sebastianove, burni prizor, v katerem se Marta brani Sebastiana, končno tudi ljubavni duet, vidimo, da se godba povsod prilagoduje izrazu, kar je v veristični šoli imelo svoj uspeh. Na posameznih konverzijskih mestih se zasliši časih iz orkestra tudi tako banalen motiv, kakršnega bi ne smel skladatelj d' Albertovega imena nikdar zagrešiti. Ali to, kar je v »Nižini« hotel doseči, namreč efektno ugasbiti realistični tekst po vzoru boljših veristov n. pr. Puccinija, to je d' Albert v resnici dosegel. Opera se je priljubila po svoji melodiki občinstvu, ki hrepeni po lahko ujemljvem petju. Značilni motivi se ponavljajo, kadar prihaja Pedro, ali je govor o njem, zavzveni pastirska piščal, ko se bliža Sebastiano, zagromi v orkestru, in pravtako ima Marta svojo posebno karakteristiko. Orkestralni del, odličen po simfoniji, je globoko delo in je d' Albertu v svojem čast. — Kakor že omenjeno, strastno vibrirajoče tone v svoje žina« vprizorjena izborna. Inscenacija je morala zadovoljiti vsakogar; odlikovali so se solisti, ako izvzame mo pri tem ali onem lahko distoniranje, kar pa je povsem razumljivo pri tako težki operi. — Marto je pela ga. Nordgartova z veliko ljubeznijo in vestnostjo. Znala je položiti obupno in strastno vibrirajoče tone v svoje petje zlasti v prizoru, kjer opisuje svoje trpljenje staremu Tomažu. In njena igra — njen ples pred Sebastianom — je bila dramatična vrli-na. — Vreden drug ji je bil g. Fiala, za katerega je uloga Pedra pisana kakor nalašč. Njegov živahni, prostodušni temperament, njegova takorekto herorična pevska natura je prišla do polne veljave. Znamenito je vzpel istotako g. Vukaković v ulogi Sebastiana; strastni južni značaj in tiranska moč je odmevala iz njegovega petja in gledala iz igre. Prikupila se je gdč. Lvova s svojim nežnim nastopom v ulogi Nuri, istotako so se odlikovali tudi gospodje Patoka, Lipnički in Iličić. Ves ensemble je kazal, da je kos svoji nalogi. Predstava je bila na vrhuncu v vsakem oziru, obisk najpovolnejši.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je nakazala tvornica »Golob & Volk« po trgovsko-obrtni banki 100 K kot dohodek od založništva čistila za kovine ter vasilina za čevlje. — Slovenska tovarniška podjetja se vzdigujejo ter pridobivajo tla v domači zemlji. Slavno občinstvo pozivljamo, da neguje mlada narodna podjetja po geslu: »Svoji k svojim«. Naši narodni nasprotniki razumejo to stvar kaj dobro. Posnemajmo jih mi v naslednosti! — Goričmenjeno blago je prav dobro, torej vsega priporočila vredno. — Pozabiti pa ne smemo, da s tem, če uvrstimo mlado narodno podjetje, uvrstimo tudi obrambni zid naše dične družbe sv. Cirila in Metoda.

»Matico Slovensko« bo na svečanih 100letnici Julija Slowackega, ki se bo v velikem stilu obhajala te dni v Lvovu, zastopal profesor dr. Grabowski.

— Cerele Franco-Illyrien. P. t. člani se opozarjajo, da je učni tekst za slušatelje drugega kurza došel iz Pariza in da se dobiva v »Narodni knjižarni«. Cena lično vezani knjižici je 1 K. — Prihodnje sredo se bo razpravljalo o komadu »Le Savetier et le Financier« (VIII, 2).

— Slovensko del. pevsko društvo »Slavec« zapoje v ponedeljek (na praznik vseh svetnikov) ob 4. popoldne 3 žalostinke na novem pokopališču pri Sv. Križu.

— Rastava društva hrvatskih umetnikov »Medulić«. V glavnih konturah je kaše rastava svoje lice: Južno nebo se sgrinja nad ciprskimi gazi, morsko občutenje v Jar-

kih solca, v jutranji megli, težkem sončju. Veliko se bo razlikovala razstava hrvatskih umetnikov od slovenske; glavni karakter naših slikarjev je impresionizem, tu ga je zamenil naturalizem. Več žanra, več skulpture. Skratka: Mnogovrstnost svetov, tehnike, karakteristike. Za Laternanovi kostanji ki zgubljajo zadnje žolte listje, za golimi drevesi, v Jakopičevem paviljonu pripravljajo hrvatski umetniki krasen umetniški užitek ljubljanskemu občinstvu.

— **Železničarski družinski večer** bo v soboto 30. t. m. v prostorih g. Frana Poljšaka na Martinovi cesti. Na sporedu je: Gledališka predstava »Trije Tičiki, ples in druge zabave. — Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina za osebo 40 vin. Otroci prosti. Cisti dohodek je namenjen železničarskemu društvu za podporo v slučaju smrti, zato se blagohotna preplačila hvaležno prejemajo.

— **Izžrebani porotniki** pri tukajšnjem deželnem sodišču za letošnje poslednje porotniško dobo, katera se prične z 29. novembrom t. l. Glavni porotniki: Agnola Avgust, steklar; Bahovec Jernej, trgovec; Bizil Anton, mizar in posestnik; Dachs Ivan, gostilničar in posestnik, vsi v Ljubljani; Dekleva Franjo, gostilničar v Gor. Ležečah; Dolenc Franjo, grajski uradnik v Planini; Dornič Matej, gostilničar v Radovljici; Golob Franjo, trgovec in posestnik, Golob Valentin, trgovec, Gregorič Karel, trgovec, vsi v Ljubljani; Gogala Josip, kmetovalec v Novivasi pri Radovljici; Hribar Dragotin, tovarnar in posestnik, Jelačin Ivan, trgovec, oba v Ljubljani; Jelovek Karel, tovarnar in posestnik na Vrhniki; Kollman Robert, trgovec in posestnik, Kosak Josip, gostil., mesar in posest., Kosak M., mesar in posestnik, Krapš Anton, zasebnik, Kumše Anton, zasebnik, vsi v Ljubljani; Krajec Alojzij, lesni trgovec in posestnik v Cerkljici; Kane Franjo, posestnik v Radomljah; Logar Josip, trgovec v Kranju; Lavtinar Peter, kantiner v Mojstrani; Mathian Ivan, tovarnar, Milave Jakob, želez. poduradnik in posestnik, oba v Ljubljani; Mali Alojzij, krznar in posestnik v Radovljici; Mulley Karel, e. kr. dež. sod. svet. v p. in posestnik na Vrhniki; Ogorelec Iv., tovarnar in posestnik v Ljubljani; Omersa Franjo ml., trgovec in posestnik v Kranju; Oblak Ivan, trgovec in posestnik na Vrhniki; Pust Franjo, tesar in posestnik v Ljubljani; Primožič Josip, posestnik v Pristavi pri Trzinu; Souvan Leon, veletržec, Šivic Anton, e. kr. okr. tajnik oba v Ljubljani; Solar Franjo, posestnik v Kropi; Thaler Gabriel, trgovec v Železnikih. Na domestniki: Bolte Gašper, izdelovalec sodov, gostilničar in posestnik, Globočnik Ciril, knjigovodja in posestnik, Klovor Josip, črkostavec in posestnik, Repič Avguštin, sodar in posestnik, Salokar Karel, trgovec in posestnik, Semič Karel, skuhar in posestnik, Škerbine Silvester, pisar, ravnatelj, Škerl Jožef, prevaževalec, Tekavčič Karel, trgovski poslovođa, vsi v Ljubljani.

V Šmartnem pri Litiji je danes umrl nadučitelj v pokopju g. Matija Arko. Blag mu spomin!

»Gostilničarska združna pivovarna alpskih dežela v Lescach.« Včeraj je imel pripravljali odbor te združbe svoj sestanek v Lescach. Zadržana namerava kupiti Zimmermannovo pivovarno v Lescach. Na čelu pripravljalnega odbora sta Jos. Keusch nigg, načelnik gostilničarske združbe v Celovcu, in Simon Quantschnigg, restavrater na južnem kolodvoru v Celovcu. Pripravljali odbor je razpisal dvojzračna vabila na gori omenjeni sestank. Na slovenskem delu teh vabil je podpisani tudi I. Legat, hotelir v Lescach. Zakaj ni ta podpisani tudi na nemškem vabilu, ne vemo. Zdi se nam, da bo ta pivovarna nemškonalno podjetje, zato bi našim gostilničarjem priporočali, da bi si temeljito preje premislili, predno bi pristopili k imenovanju zadrugi. — Pred vsem naj si gostilničarji, ako že nameravajo pristopiti, poskrbe, da se jim bo zagotovilo primerno zastopstvo v vodstvu pivovarne. Ako si tega ne izpolnjujejo še sedaj, bodo imeli pač čast jemati pivo pri tem podjetju, ne bodo pa imeli upliva pri razdelitvi čistega dobička.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za jeseniško občino priredi v nedeljo 31. t. m. pri Jeleni na Savi gledališko predstavo. Uprizori se izvirna tragedija v štirih dejanjih »Anica«, ki jo je spisal učitelj Leon Pibovec.

Umrli je v Krškem blaga in podoljubna gospa Amalija Papež roj. Kos, mati odlične rodovine, v starosti 66 let. Bodi pokojnici ljub spomin ohranjen!

Izvoz oglja iz Gorjancev. Dolenska železnica izvažala je nekaj let sem velike množine oglja, ki gre po večini v Trst in druge večje obmoške kraje. Mnogo tega oglja prihaja

izpod Gorjancev nad št. Jercijem, kjer so posebno ugodne razmere za kuhanje oglja. Veliki bukovci gozdi se ondaj razprostirajo po več ur na široko. Velike, orjaške bukke so po teh gozdiščih doslej dostale, rasale in segnale, ker je svet na več krajih skoro nepristopen in se napravljajo drvi ni izplačalo. Vse drugače je to sedaj. Napravili so potrebna pota in zgradili oglebnice, kjer se porabijo vse take bukke in se oglje prav lahko speča v denar. Škoda je le, da je novomeška postaja skoro štiri ure oddaljena. Če bi se napravila železniška zveza med Novim mestom in Krškim, ozir. Brežicami, bi bila pot do železnice za dobri dve tretini skrajšana. Vzlic temu pa se izvoz oglja iz teh krajev dobro izplača in prinaša podjetniku, kakor tudi zaposlenim mnogoštevilnim delavcem in voznikom obilo lepega dobička in zaslužka.

Puntigamsko in Reininghausovo pivlo. Iz Hrastnika nam pišejo: 20. reci dvajset (!) sodčkov tega »Freibiera«, katerega so dobili hrastniški nemškutarji brezplačno zakrivilo je, kakor ste že priobčili v svojem poročilu o Sokolskem zletu v Hrastniku, da je od tega »Gratisbiera« pijanih 60 celjskih in brežiških nemških barab na kolodvoru v Zidanem mostu 6, reci šest (kako junaštvo!) krških Sokolov po peronu in čakalnicah podilo, mnogo šip pobilo in končno na kolodvoru v Vidmu nedolžno dekletce železniškega uslužbenca, streljaje iz revolverjev ranilo. To si je treba zapomniti.

Nemški uradniki med Slovenci. Znano je, da se pošilja v slovenske dežele tiste nemške uradnike, ki jih ne morejo rabiti med Nemci. Tak uradnik je poštni upravitelj na Zidanem mostu. Mož prihaja opolnoči pijan v urad ter brez vzroka odstoplja od službe podrejene uslužbenke. V svoji vihravosti napravi takoj zapisnik, ter ga pošlje poštnemu ravnateljstvu v Gradec. Drugi dan si stvar premisli, ter suspendiranca zopet sprejme v službo, dasi ima to pravico edinole ministrstvo. V Gradcu pa denoje take zapisnike lepo »ad acta«. Je pač Nemcem v Avstriji marsikaj dovoljeno, kar Slovanom ni!

Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo uprizore ta dan običajno igro »Mlinar in njegova hči«.

Z Bizeljskega na Spod. Štajerskem se nam piše: V Kapelah pri Brežicah postal je definitivni učitelj G. Svetlin. Ta mož je enigran nemškutar ter se ponosito vede s svojim »nemštvom«. Pristaš je »Südmarke« — bo že vedel zakaj! — ter velik oboževatelj nemškega »schulvereina«. Vse svoje liste kolekuje z raznimi »wehrschutzmärken« in kjer le more, se kaže ostentativno — Nemea. Kaj bi se zgodilo z slovenskim učiteljem na nemškem zavodu, ki bi tako javno kazal svoje nasprotje narodno mišljenje? Seve, na Slovenskem je pač že vse dovoljeno! Toda tudi tu se mora enkrat početi drugače postopati.

Priprave za občinske volitve v Šostanju so v polnem teku. Priprave se seveda vrše popolnoma v avstrijskem duhu. V razglasu na občinski deski se naznanja, da traja reklamacijska doba od 13. do 26. oktobra, in da je imenik v uradnih urah vsakomur na upogled. Toda, kadar hoče kak slovenski volilec pogledati imenik, je občinska pisarna vselej zaprta. Zupan, podžupan in tajnik izginajo tako, da jih ni mogoče nikjer dobiti. Zadnji dan je čakalo polno slovenskih volilcev pred zaklenjeno pisarno po cele ure, toda brezuspešno. Brzojavilo se je na okrajno glavarstvo v Slovenji graдец za pomoč. Merodajne kroge opominjajo, naj se nikar predolgo ne igrajo s slovensko potrpežljivostjo!

Obsojen mežnar. V Kobaridu je bil obsojen mežnar Anton Kofol s Kamna pri Kobaridu na pet dni zaporu, ker je agitiral ob goriških volitvah s tem, da je trdil, da so naprednega kandidata dr. Frankota zaprli. Možiček pa ima še vedno enakih tožb na vratu. Klerikaleci naj torej nikar ne bodo preveč ošabni na svoje zmage, kajti pred sodiščem je dokazano, da so zmagali samo vsled laži in sleparstva.

Na državnem kolodvoru v Gorici ne more videti slovenskega človeka slaboznani postajenačelnik Wieser. Neka Slovenka je nosila sadije k brzovlakom skozi tri leta že, ali sedaj jej je kar nenkrat to prepovedal Wieser. Pritoževala se je reva na vse strani, tudi pri direkciiji v Trstu, pa vse zaman. Sedaj bo smela nositi sadije k brzovlakom neka Furlanka!

V okrajni bolniški blagajni v Gorici, kjer gospodarijo laški socialni demokratje, je prišlo do spora med zastopniki delodajalcev in zastopniki delavcev. Prvi so podali demisijsko ter naznanili to magistratu s obrazlogom, da so bili prisiljeni v demisijsko zbog nekonsekventnega postopanja predsednika in podpredsednika, ki ju dolžijo, da sta si prisvojela denar brez vsakega dovoljenja.

Magistrat je odstavil nadzornice ter vni v svoje roke upravo okrajne bolniške blagajne. Slabo spridevalo za socialne demokratje.

Pomembni je v Gorici 10.000 K uveljavljen laškega klerikalnega denarnega zavoda »Banca Friulana«, po imenu Marij Pip ter pobegnil najbrže v Italijo.

Slovenski geometer v Trstu. Gosp. Kristo Pertot se je nastanil v Trstu kot civilni geometer. Želimo, da bi ga Slovenci krepko podpirali.

Katoliški kinematograf. Tržaški salezijanci so si napravili lasten kinematograf, ki bo kazal same dogodke iz življenja svetnikov. Upajo, da bodo s pošteno reklamo uničili »brezverske« kinematografe. Kmalopridemo tako daleč, da bodo začeli božji poslanci ustanavljati zavode, od kakoršnih so dobivali papeži v srednjem veku lepe dohodke.

»Društvo srednješolskih profesorov u Dalmaciji« se je ustanovilo. Otvoritvena skupščina bo v nedeljo dne 31. oktobra in sicer v Splitu.

»Iz jugoslovanske lirike«. Začetkoma prihodnjega meseca izide v Belgradu v izdaji »Kolarčeve zadušbine« zbirka izbranih pesmi iz slovenskega in bolgarskega jezika pod naslovom: Iz jugoslovanske lirike. V knjigi bo prevedenih okoli 50 pesmi dr. Franceta Prešerna in Ivana Vazova. Prijezani bosta biografiji teh dveh jugoslovanskih književnikov, od katerih je prvi ustanovitelj slovenske umetne poezije, drugi pa najmarkantnejše ime v bolgarski književnosti. Knjiga, ki bo okusno opremljena in bo obsegala sedem tiskanih pol, izide 7. novembra. Knjiga bo stala 1 krono. Pesmi je prevel s slovenskega in bolgarskega na srbski jezik mladi srbski književnik Vladimir Stanimirovič, ki prosi vse svoje prijatelje in vse delavce na polju jugoslovanske zveznosti, kakor tudi vse one, ki se za stvar zanimajo, da se naroče na knjigo in zbero čim največ naročnikov. Naročnino je poslati na naslov: Vladimir Stanimirovič, Belgrad, Zorina ulica br. 12. — Kdor si name-rava naročiti zanimivo knjigo — Prešerna v lepem srbskem prevodu — naj pošlje naročnino, 1 K in pošt-nino 20 vin., na uredništvo R. Pustoslemku v Ljubljano, ki bo oskrbel, da se vsakemu naročniku knjiga takoj dopošlje.

Amerikanske novice. Ustrelil se je v Crested Butte, Colo., Iv. Blaznik, vsled žalosti, ker ga je zapustila žena. — Nov avstrijski konzulat se je ustanovil v Denver, Colo., v Združenih državah. Za konzula je imenovan Hrvat Jurij vitez Grivičič, za podkonzula pa Slovenec Josip Goričar. — Vlak je povozil v Johnstown, Penn. 10. letnega Zormana, ki je prišel iz stare domovine šele pred par meseci sa svojimi starši.

Tatvina na Brezovici. V noči 27. na 28. t. m. so na Brezovici dosedaj še neznani tatovi ukradli posestniku Ivanu Slani črne suknene hlače, njegovemu sinu Antonu pa rjav suknjič, v isti hiši tudi rdeče krilo potreseno s cvetkami. Posestniku Michaelu Remžgarju so odnesli dve volnени posteljini pregrinjali, posestniku Ivanu Pezdirju pa črn atlasast prt, kakoršnega rabijo pri mrtvaških odrih in črn predpasnik. Pokradli so tudi nekaj namiznega orodja, katerega so pa med potom poizgubili. Pač znamenje, da se bliža zima, ker se po delih tako pogosto gode tatvine. Pred nakupom, kakor tudi splošno pred tatovi se interesovanci svare. — Pri kočarici Mariji Dovjakovi je pa dne 25. t. m. neki malopridnež vlomil v skrinjo ter ji ukradel vso gotovino v znesku 56 K.

Seste. Včeraj popoldne je hlapec Fran Kraljič po Kopitarjevi ulici tako naglo in neprevidno vozil, da je zadel v leste, na kateri je stajal mestni delavec Ivan Lunar električni svetilko ter jo podrl in slomil. Lunarju se pri padcu ni nič pripetilo. — Tudi posestnikov sin Viktor Kalan je sinoči po Poljanski cesti tako naglo in neprevidno vozil, da je zadel v hišo mesarja Ivana Širka in poškodoval zid ter razbil šaluzije. Sam se je prijavil pri mestni policiji ljubljanski zloglasni Ignacij Kete, ker je čul, da ga varnostna oblastva zasledujejo zaradi suma hudo-delstva vloma v Ilirski Bistrici. Kete zatrjuje, da tega zločina ni zakrivil.

Pasjo kontumacijo je okrajno glavarstvo v Kočevju razveljavilo po vseh občinah tega okraja, razen Sodražice.

Uradne vesti. Dne 12. novembra t. l. bo pri okrajni sodnji v Ljubljani dražba zemljišča vl. št. 158 kat. obč. Vno, cenjenega na 3520 K. Najmanjši ponudek znaša 2347 K. — Dne 15. novembra t. l. bo pri okrajni sodnji v Ložu dražba vrta vlož. št. 54 kat. obč. Lok. Vrt je cenjen na 800 K; najmanjši ponudek znaša 533 K 24 v. — Dne 6. decembra t. l. bo pri okrajni sodnji na Brdu dražb. zemljišča vl. št. 36 kat. obč. Vinje, cenjenega na 5210 K.

Somitljeniki! Naprednjaki!
Vabimo vas
SHOD
narodno-napredne stranke,
ki bode
v nedeljo, 31. t. m. ob 11. dopoldne
v salonu hotela »Laekner«
v Črnomlju.

Dnevni red:
a) Poročilo o deželnozbornem zasedanju in političnem položaju. Poroča dež. poslanec dr. Ivan Gračan.
b) Organizacija narodno-napredne stranke. Govori dr. Otton Fottich-Frankheim.

Narodno-napredni volilci, vsi brez izjeme na ta vprašanje!
Ob 3. uri popoldne se vrši volik shod v Gradcu.

Izvrš. odbor nar.-napredne stranke.

Drobne novice.

* Ruski konzulat v Pragi se ustanovi leta 1910.

* Panamski prekop bo dogotovljen, kakor se sedaj zatrjuje, konec leta 1913. Pri prekopu je zaposlenih 40.000 delavcev.

* Grozen samomor. V Marschen-dorfu na Sev. Češkem je dal 24letni dimnikarjev sin Rotter v usta dinamitno patrono ter jo zažgal. Glava in vrat sta mu bila na drobne kose raztrgana.

* Poljski dnevnik v Petrogradu. V začetku decembra t. l. začne izhajati v Petrogradu poljski list »Dzien-nik Petersburški«. Glavni urednik mu bo Ciechowski. Pri listu bo sodeloval tudi prof. Pogodin.

Naprednjaki! Somitljeniki!
Vabimo vas
na
SHOD
narodno-napredne stranke,
ki bode
v nedeljo, 31. t. m. ob 3. popoldne
v Gradcu.

Ob lepem vremenu se vrši shod na prostem, v slučaju slabega vremena pa v salonu gosp. Mazzeleta.

Dnevni red:

1) Poročilo o deželnem zboru in političnem položaju.
2) Organizacija narodno-napredne stranke.

Na shodu govorijo dež. poslanci Fran Viličar in dr. Ivan Gračan ter dr. Gregor Žorjavi in dr. Otton Fottich-Frankheim.

Naprednjaki, porabite ugodno priliko in pridite vsi do zadnjega na ta velepo-memben shod!

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Telefonska in brzojavna poročila.

Nemški konventikel v rotovski kleti.

Dunaj, 29. oktobra. Sinoči so imeli v rotovski kleti zastopniki nemških strank sestanek z nemškimi ministri. Sestanka sta se udeležila tudi ministrski predsednik baron Bienenrth in predsednik poslanske zbornice dr. Pattai. Na sestanku je baron Bienenrth prosil, naj bi se mu za sankcije znanih nemških zakon-skih načrtov dovolil termin do božiča. To prošnjo so z vso vehemenco pobijali razni nemško - radikalni in nacionalni poslanci ter zahtevali, naj se omenjeni zakonski načrti nemu-doma predložijo vladarju v sankcijo. Zaman sta minister dr. Weisskirch-ner in dr. Gessmann svarila pred nemurnostnem prenatganjem. Na konferenci so sklenili, da ima Bienenrth-va vlada nemudoma protičeškimi sa-konskim načrtom izpolniti vladarjevo sankcijo.

Višar v poslanski zbornici.

Dunaj, 29. oktobra. O včerajšnjem konventiklu v rotovski kleti so se v poslanskih krogih kmalu iz-vedele vse podrobnosti. Slovaških, zlasti pa čeških poslancev se je polas-tilo silno razburjenje in ogorčenje. Še pred sejo je bilo v zbornici izred-no živahno. V gručah so stali slovan-ski poslanci ter razburjeno komentirali snočni tajni sestanek nemških ministrov in poslancev. Ko je pred-sednik dr. Pattai otvoril sejo, je s elementarno silo izbruhnila na dan nevolja čeških poslancev. Komaj je spregovoril prve besede, je nastal silen hrup v zbornici. S čeških klopi so se slišali kliči: »Pojdite v rotovs-ko klet, g. predsednik. Kje pa je bar-on Bienenrth? Morda je šel na zaj-trtek v rotovsko klet. Včeraj dopoldne so bili Turki v rotovski kleti, popold-ne pa je tamkaj ministriki predse-dnik z nemškimi ministri in poslanci enoval protislovaške napake. Lep načelnik vlade tol G. predsednik dr. Pattai, zakaj ne greste v rotovsko

klet? Tam je pri vinu prijetneje zbo-rovati, kakor tukaj. Ali je bil pri konventiklu zraven tudi Kroy? Mo-gode ste ga celo izvolili za poročeval-ca v ministrskem svetu«. V hrupu sta se napotila socialist Höger in vsenemec Pacher proti češkim klo-pem. Z ne preveliko ljubeznivostjo so jih čehi prepadli, kličeč social-nim demokratom. »Danes je bil kon-ventikel na rotovžu proti nam, a ju-tri se že lahko priredi proti vam.«

Med tem se je približal češkim klopem poslanec Anderle. Gledajoč na Čehe, je pokazal s prstom na čelo, češ, da pri njih ni v glavi vse v redu. To je izvalo vihar ogorčenja med češkimi poslanci. Poslanec Fresel se je zakadil proti Anderletu in prišlo bi gotovo do spopada, ako bi ga njegovi tovariši ne zadržali. Na to so jeli češki narodni socialisti, na čelu jim Fresel in Lisý, razbijati po pultih, kar je povzročilo silen trušč. Iz splošnega hrupa je bilo slišati samo kliče: »Čemu je parlament, ako se lahko zboruje v rotovski kleti? Med tem je stopil v zbornico mini-ster dr. Haerdtl. Hrup se je podvojil. Vse vprek je kričalo: »Fej! Ven ž njim! Naj gre v rotovsko klet, tam je mesto zanj!« Ko je prišel v dvo-rano baron Bienenrth, je bil hrup in trušč tak, da ni bilo moči razumeti nobene besedice. Samo semtertja so splošni trušč prevladali kliči: »Ab-cug, proč z Bienenrthom!« Med sploš-nim hrupom je dr. Pattai podelil besedo socialnemu demokratu dr. Ren-nerju, ki je pričel svoj govor s stavkom: »Postopanje dr. Pattaija in m-nistrskega predsednika barona Bie-nertha je prav tako nesramno, kakor postopanje nemškega ministra ro-jaka dr. Schreinerja, ki hoče v Če-škega komandirati in terorizirati vso državo«. Nastal je še silnejši vihar. Bienenrth je prestrašen vstal s svo-jega sedeza ter jel spraševati, kaj se je prigodilo. Ko so mu povedali, je prebledel ter jadrno zapustil dvo-rano. Slovanski poslanci bodo kon-cem seje stavili ostro interpelacijo, v kateri bodo zahtevali od predsednika pojasnila o včerajšnjem nemškem konventiklu na rotovžu.

Padec vlade in parlamenta?

Dunaj, 29. oktobra. V dorbo po-učeni krogih sodijo, da so se raz-me-re v parlamentu tako poostrele, da je neizogiben padec parlamenta in razpust poslanske zbornice.

Tožba proti poslancu V. Klofaču.

Zader, 29. oktobra. Znaní Lju-bomir Vrdoljak, bivši uradnik »Ljubljanske kreditne banke v Spli-tu«, ki je bil zapleten v tatvino važ-nih političnih dokumentov pri ru-skem konzulu Bakuninu v Sarajevu in pri katerem so našli nemški izvir-nik revolucionarnega statuta, ki je igral veliko vlogo v zagrebškem »veleizdajniškem« procesu, razpošil-ja obvestila, da bo tožil češkega po-slanca V. Klofača, ker ga je v seji državnega zbora lanske jeseni imenoval vohuna in agenta provocat-urja, vsled česar je on izgubil služ-bo. Vrdoljak nadalje zatrjuje, da je vso stvar že izročil znanemu srbske-mu poslancu dr. Mitroviču. Ker je bil baš dr. Mitrovič tisti, ki je poma-gal razkrinkati Vrdoljaka, se zdi stvar precej neverjetna in sumi se, da namerava Vrdoljak zopet započet kakšno »novo akcijo«.

Srbski prestolonaslednik v Sofiji.

Sofija, 29. oktobra. Car Ferdi-nand je povabil prestolonaslednika Aleksandra srbskega, naj ga obišče v Sofiji. Aleksander je obljubil, da pride v Sofijo še tekoče leto.

Prestolni govor bolgarskega kralja.

Belgrad, 29. oktobra. Prestolni govor bolgarskega kralja Ferdinand-a pri otvoritvi sobranja je napravil tu najboljši vtisk, ker je v njem na-glašal, da je treba Bolgarski stremi-ti za bratskim sporazumljenjem s Sr-bijo.

Bratje!

Kakor lansko leto na praznik Vseh svetnikov, po-stavi slovensko Sokolstvo tudi letos od 3. do 5. ure popoldne častno stražo na pokopališču pri Sv. Križu, ob grobeh Adamitca in Lundra.

Člani ljubljanskih sokolskih društev, ter društvo iz ljubljanske okolice se obveščajo, da je zbirališče v telo-vadnici v »Narodnem domu« ob 2. popoldne.

Na zdari!

Predsedstvo »Slov. Sok. Zveze«.

Meteorološko poročilo.

Vilma od meje 1892. Bratje vrši št. 734-9 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
28. 2 pop.	733.6	16.2	sl. jzhod	oblačno
9. zv.	734.5	13.5	sl. zahod	del. jasno
29. 7. j.	734.9	9.9	sl. jzhod	pol. oblač.

Srednja včerajšnja temperatura 13.9°, norm. 6.0°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da je naš preljubljeni brat in stric, gospod

Franjo Ranth

sprevednik juž. žel. v pok. in posestnik dne 28. oktobra t. l. ob polu 7. zvečer po dolgotrajni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoč, v 59. letu starosti mirno preminil.

Pogreb prednega rajnika bo v soboto, dne 30. oktobra t. l. ob polu 4. popoldne iz hiše žalosti, Sp. Šiška št. 147 na pokopališče k Sv. Križu. Bodi mu blag spomin! 4033 Ljubljana, 29. oktobra 1909.

Žalujoči ostali.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da je naša iskreno ljubljena mati, sestra in tašča, gospa

Amalija Papež roj. Kos

c. kr. davkarja vdova

danes, dne 27. vinotoka 1909, ob pol 6. uri jutraj po dolgi in mučni bolezni, v 66. letu svoje starosti, prevedena s svetotajstvi za umirajočo, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice se vrši v petek, dne 29. oktobra ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Krškem.

Sveta maša zadušnica se bo berala v soboto, dne 30. oktobra ob 8. uri jutraj v cerkvi sv. Križa na pokopališču.

Blag ji bodi spomin!

V Krškem, 27. oktobra 1909.

Dr. Oton Papež, c. kr. okr. sodnik, dr. Ant. Papež, c. kr. profesor, dr. Milan Papež, c. kr. rud. zdravnik, sinovi. — Amalija Jugović roj. Papež, hči. — Leopoldina Kinski roj. Kos, Marija Grebenc roj. Kos, sestre. — Anton Jugović, zet. — Vera Papež roj. Blažon, Milena Papež roj. Premrou, sneti. — Zdenko, Oton, Boris, vnuki. — Mara, Vera, Valeska, vnukinje.

Prosi se tihega sožalja!

Venci se hvaležno odklanjajo v korist Ciril-Methodove družbe. 4027

Zahvala.

Ob prebriski izgubi našega iskreno ljubljenega soproga, očeta, starega očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Petra Strela

zasebnika in meščana ljubljanskega

došlo nam je mnogo dokazov sožalja. Dolžnost naša je, da se vsem prav toplo zahvalimo. Posebna zahvala pa bodi izrečena blagorodnemu gospodu Ivanu Vrhovniku, mestnemu župniku v Trnovem za obilne obiske ter tolažbo v zadnjih dneh življenja dragega rajnega. Dalje se zahvaljujemo vsem ki so nepozabnega rajnega spremili k večnemu počitku. Srčna hvala vsem.

Ljubljana, 29. oktobra 1909.

4036

Žalujoči ostali.

Dobro idoča

gostilna

se sprejme.

Ponudbe pod „Gostilna“ na uprav. »Slov. Naroda«. 4026

Kot

3999

opora gospodinje

se sprejme zdravo, izobraženo dekle, ki ima veselje do otrok in zna šivati.

Pismene ponudbe pod „Trajna služba“ na uprav. »Sl. Naroda«.

Blagajničarka

ki ima tudi večletno prakso kot proračunalka, išče službo. Vstop 15. novembra ali pozneje.

Prijazne ponudbe pod „A. O. 48“ poštno lože Ljubljana. 4009

Kavarna „Mirija“

Ljubljana, Kolodvorska ulica 22

Je vsak dan vso noč odprta

ter se toplo priporoča slovenskim občanom.

3008

Pozor!

Prvi slovenski

izprašani optik

Dragotin Jurman

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 2.

Drenikov vrh

se odda takoj pod ugodnimi pogoji v najem.

Natančneje se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Urasne damske klobuke

kakor tudi za deklice in otroke,

najnovejše mode, v največji izbiri,

po zelo ugodnih cenah

priporoča

Modni salon P. Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

8550

Radi ogromne zaloge

prodajam že sedaj pod tovarniško ceno:

obleke, površnike, pelerine in zimске suknje za gospode in dečke; jopice, paletote, mantile, pelerine, kostume, krila in bluze za dame in deklice. — Velika izbira kožuhovinastih ali s kožuhovino podloženih predmetov kakor: kratke, mestne in polne kožuhe za gospode; jopice, boe, mufe in garniture za dame in deklice.

O. Bernatovič, Angleško skladišče oblek

3914

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Telefon št. 287.

Tvrška Chalupnik & Predovič

Ljubljana, Stari trg št. 19

priporoča

3953

najboljše in najokusnejše šunko, pripravljeno po praškem načinu, raznovrstno prekajeno in sveže svinjsko meso od mladih domačih pitanih prašičev, dalje raznovrstne klobase, hrenovke in salade vsak dan 2krat sveže.

Poštno pošiljavo od 5 kg naprej po povzetju.

Za izborno blago, točno postrežbo, solidne cene, jamči in se priporoča zgornja tvrška.

2. čevljarska pomočnika

sprejme takoj

4001

Franz Staro v Spodnji Šiški 47.

Urarski pomočnik

se sprejme takoj pri Francu Blažnu, urarju v Novem mestu. 3962

Razglas.

Valed prošnje dedičev po dne 23. septembra 1909 v Ljubljani umrlem gospodu dr. Ivanu Milanu Križarju se vrši

prostovoljna sodna dražba

v zapuščino spadajočih premičnin, posamezno kakor: zlatnine in srebrnine, obleke in perila, pisalnih strojev (3), leposlovnih in juridčnih knjig in raznih muzikalij, hišne opreme in lovskega orožja

3. in 4. novembra 1909 in event. naslednje dni vsak dan od 9. do 12. dop. in od 3. do 5. pop. v hiši št. 2 v Sodnijski ulici.

Inventurni zapisnik je na vpogled pri podpisnem sodnem komisarju in pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 36 med uradnimi urami.

Dr. Franc Vok

c. kr. notar kot sodni komisar,

4028

Splošno kreditno društvo

P. Z. Z. O. Z.

2430

v Gosposki ulici št. 7

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun in jih obrestuje s 1. julijem 1909 po 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka; eskomptira menice in daje posojila na osebni kredit po 5 1/2 % do 6 1/2 %.

Lastno premoženje znaša v deležih in zakladih K 179 765 65
Skupna aktiva „ 1,242 166 77
Denarni promet v letu 1908 „ 6,296 087 46

Dve manjši stanovanji

s pritliklinami in delom vrta se odda takoj na Tržaški cesti šte. 9. nasproti tobačne tovarne.

Več pove lastnik kovač Kunstler, Ljubljana, Gradisce. 3984

Išče se takoj

blagajničarka

Zglasiti se je od 9. do 10. popoldne v hotelu pri „Maliču“ (Stadt Wien) soba št. 11. (Služba samo popoldanska. 4034

Trgovina oglja

išče zastopnika

za obisk privatnih strank proti proviziji.

Natančnejša pojasnila daje Milan Guttmann, hotel „pri Slonu“ v Ljubljani. 3996

Vsako soboto in nedeljo

torej že

na železničarskem družinskem večeru dne 30. t. m.

v gostilni pri Franu Poljšaku na Martinovi cesti

sveže krvave, jetrne in mesene

klobase.

Toči se pristno dolensko in vipavsko vino in vedno sveže marčno pivo. 4006

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica K 3.000.000.

Štitarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 300.000 kron.

Podružnica v Spiljetu.

Podružnica v Celovcu.

Podružnica v Trstu.

14

Nudi promese na komunalne sročke k kron 16— k izobanju 2. novembra, glavni dobitok kron 300.000. Sprejema zglasila na nove emisije 4 1/2 % nih zastavnih pisem bolgarske narodne banke po originalnih pogojih za kurs K 80-80 za nom. 100 frankov v zlatu do 30. oktobra t. l. — Za te zastavne liste jamči razen bolgarske narodne banke tudi Bolgarska kraljevina.